

Politidirektoratet

Postboks 2090 Vik
0125 Oslo

Finmark politidistrikt

Deres referanse:

Vår referanse:

Dato:

22/175453 - 4

11.10.2022

Hørings svar - Fire forskrifter til ny barnevernlov

Vi viser til Barne- og familiedepartementets høringsnotat av 24.06.2022 om forslag til ny forskrift om barns medvirkning i barnevernet i henhold ny barnevernlov og Politidirektoratets oversendelsesbrev av 12.09.2022.

Finmark politidistrikt har gjennom Politiets enhet for vandelskontroll og politiattester ansvaret for utstedelse av politiattester og gjennomføring av vandelsvurderinger i Norge.

Politiets enhet for vandelskontroll og politiattester har funnet at forslaget til ny forskrift om barns medvirkning i barnevernet er relevant for enheten og kommer følgende med merknader på de delene av høringen som omhandler bruk av politiattest for tillitspersoner og talspersoner.

1. Enhetens kommentarer til høringsforslaget

1.1 Tillitspersoner

I høringsnotatet foreslår departementet å videreføre i ny forskrift § 9 annet ledd at barnevernstjenesten skal påse at tillitspersoner fremlegger politiattest.

Enheten har ingen innvendinger mot forslaget om å videreføre krav om politiattest for barns tillitspersoner. Det er sentralt for enheten at det av forskriftshjemmelen som regulerer krav om politiattest for tillitspersoner fremkommer klart hvem som kan kreve politiattest og bekrefte tillitsforholdet, når det kan kreves attest, samt hvilken type politiattest som skal kreves fremlagt. Enheten vurderer at ordlyden i forslagets § 9 er tilstrekkelig presis hva gjelder hvem som kan kreve fremlagt politiattest og bekrefte tillitsforholdet. Det er i forslaget til § 9 annet ledd ikke spesifisert på hvilket tidspunkt en tillitsperson skal fremlegge politiattest. Enheten ønsker å gjøre departementet oppmerksom på at konsekvensen av dette er at hovedregelen i politiregisterforskriften § 36-1 nr. 3 om hvem som kan få utstedt politiattest gjør seg gjeldende for tillitspersoner. Det følger av bestemmelsen at "*det kan bare utstedes politiattest til den som har fått tilbud om eller er innstilt til en stilling, virksomhet, aktivitet eller annen funksjon*", dersom ikke annet fremgår av særlovgivning. Enheten har ingen innvendinger mot at hovedregelen i politiregisterforskriften § 36-1 nr. 3 får anvendelse ved krav om politiattest av tillitspersoner.

Finmark politidistrikt

Det fremgår av forslaget til § 9 annet ledd at tillitspersoner skal fremlegge "politiattest". Det er ikke spesifisert hvilken type politiattest som kan utstedes til tillitspersoner eller inntatt henvisning til at politiattest utstedes i samsvar med ny barnevernlov § 12-11 første ledd. Enheten vurderer at det ikke nødvendigvis er samsvar mellom forskriftens § 9 annet ledd og ny barnevernlov § 12-11 første ledd om hvilken type politiattest som kreves. Det vises til at det følger av politiregisterforskriften § 29-1 første ledd annet punktum at *"dersom det i hjemmelsgrunnlaget ikke gis særskilt anvisning på hvilken type politiattest som kan kreves, skal det utstedes ordinær attest"*. Det fremgår imidlertid av ny barnevernlov § 12-11 første ledd at tillitspersoner skal fremlegge politiattest *"som nevnt i politiregisterloven § 39 første ledd"*, det vil si såkalt barneomsorgsattest. Enheten vurderer at det er nødvendig med ytterligere presisering for å få samsvar og klarhet i regelverket og foreslår derfor at det i ordlyden i forskriften § 9 annet ledd fremgår at tillitspersoner skal fremlegge politiattest i samsvar med barnevernloven § 12-11 første ledd. Enheten stiller seg forøvrig bak videreføring av krav om politiattest for tillitspersoner i barneverntjenesten.

1.2 Talspersoner

I høringsnotatet foreslår departementet og forskriftsfeste nemndas ansvar for at talspersoner fremlegger politiattest ved hver oppnevning til talspersonoppdrag jf. barnevernloven § 12-11 tredje ledd.

Det fremgår av ny barnevernlov § 12-11 tredje ledd at *"Den som skal ansettes i eller utføre oppgaver på vegne av barne-, ungdoms-, og familieetaten, og som ikke omfattes av annet ledd, skal legge frem politiattest (...)"*. Vi legger til grunn at departementet har ment å henvise til ny barnevernlov § 12-11 fjerde ledd som hjemler krav om politiattest for talspersoner.

Av ny barnevernlov § 12-11 fjerde ledd fremgår at personer som skal oppnevnes som talsperson etter § 14-13, skal legge frem politiattest som nevnt i politiregisterloven § 39 første ledd.

Enheten vurderer at forslag til barnevernloven § 12-11 fjerde ledd og ny § 15 femte ledd i forskrift om barns medvirkning i barnevernet er tilstrekkelig presis. Vi viser til at departementet i høringsnotatet vil komme tilbake til om bestemmelser om politiattest skal beholdes i forskrift om medvirkning, eller flyttes over til forskrift om politiattest. Vi foreslår at bestemmelser som regulerer krav om politiattest inntas i forskrift om politiattest i henhold til barnevernloven (FOR-1999-10-15-1090). Probas samfunnsanalyse finner at de fleste i barneverntjenestene kjenner til ordningen med tillitsperson, men at mange ikke kjenner til innholdet i forskriften, eller synes forskriften er uklar. Vår erfaring er at det er enklere å forholde seg til reglene for politiattest i barnevernstjenesten når disse er samlet i en forskrift. Det vil også være mer oversiktlig for barnevernstjenesten.

2. Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslag til barnevernloven § 12-11 første ledd medfører også at det vil fremsettes flere søknader om politiattest til Politiets enhet for vandelskontroll og politiattester enn tidligere. I høringsnotatet vises det til Probas samfunnsanalyse hvor de fant at dagens ordning med tillitspersoner kun brukes i et fåtall saker og at om lag 34 prosent av barneverntjenestene oppgir at de ikke innhenter politiattest og taushetserklæring for tillitspersoner, på tross av at

dette er et krav.

Departementet foreslår i høringsnotatet at innholdet i dagens regulering av barnets tillitsperson i all hovedsak videreføres i den nye forskriften, samt fremsetter to endringsforslag. Den ene endringen knytter seg til gjeldende regel om at adgangen til å ha med tillitsperson kun gjelder barn som barnevernet har overtatt omsorgen for. Dette endres til at adgangen til å ha med tillitsperson gjelder alle barnets møter med barnevernet i hele sakens forløp. Vi vurderer at en slik utvidelse av adgangen til å ta med tillitsperson vil føre til økt bruk av tillitsperson og at det derfor vil fremsettes flere antall søknader om politiattest enn tidligere dersom endringen vedtas.

Gjennom vedtakelse av ny barnevernlov § 14-13 sidestilte departementet tre ulike måter å høre barn på i forbindelse med en nemndsak. Barnet kan uttale seg direkte for nemnda ved direkte uttalerett, eller det kan oppnevnes en talsperson, eller en sakkyndig som hører barnet og formidler barnets synspunkter for nemnda og sakens parter. Ettersom kravet gjør seg gjeldende ved oppnevning til oppdrag som talsperson antar vi at det vil variere hvor mange søknader vi mottar, da det er et av tre alternativer for barnets medvirkningsrett i en nemndsak.

Den samlede økningen i antall søknader om politiattester antas likevel å være moderat og oppsummert er vi tilfreds med at endringsforslagene virker være kraftfulle tiltak for å ivareta barns rettigheter.

Med hilsen

Ellen Katrine Hætta

Politimester

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Saksbehandlere:

Ann-Karin Dahl Næss

Seksjonsleder

Hilde Katrine Sandven Hatlestad

Rådgiver